

Силабус
освітнього компоненту ОК 12
(умовне позначення ОК в освітній програмі (ОП))

Методика викладання іноземної мови

Назва дисципліни:	Методика викладання іноземної мови
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність:	В 11 «Філологія»
Спеціалізація:	В 11.10 Прикладна лінгвістика
Освітньо-професійна програма:	Філологія (прикладна лінгвістика)
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=4413
Рік навчання:	3
Семестр:	5
Обсяг освітнього компоненту	3 кредити (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Іспит
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра іноземних мов
Мова викладання:	українська, англійська (окремі компоненти)
Керівник курсу:	Птушка Анастасія Сергіївна, канд. філол. наук, доцент
Контактний телефон:	(057) 707-37-21
E-mail:	metodengl@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є створення теоретичної бази, необхідної для успішного формування та подальшого розвитку навичок викладацької діяльності; ознайомлення студентів із основами методики навчання іноземних мов як науки та навчальної дисципліни, а також формування умінь і навичок організації навчального процесу з іноземними мовами з огляду на сучасні методичні підходи та масовий педагогічний досвід.

Предмет: методи, прийоми і засоби навчання спілкування у чотирьох видах мовленнєвої діяльності (читання, аудіювання, письмо та говоріння), способи управління процесом оволодіння здобувачами іноземною мовою.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

ознайомлення з теоретичними основами методики навчання іноземних мов; формування умінь здійснення контролю рівня сформованості знань, навичок і вмінь здобувачів;

навчання:

- ефективної підготовки до уроку як основної форми навчального процесу;
- раціонального планування навчального процесу, у тому числі, уроку як одного з його компонентів;
- творчого аналізу чинних підручників іноземних мов та умінь ефективного використання їх у навчальному процесі;
- ефективного використання методів, прийомів та засобів навчання відповідно до етапу навчання.

Передумови для вивчення освітнього компоненту:

для успішного оволодіння дисципліною студенти повинні оперувати знаннями, навичками та вміннями, отриманими у ході вивчення курсів: ОК 1 Культура мовлення фахівця-філолога, ОК 3 Українська мова (за професійним спрямуванням), ОК 5 Філософія, ОК 14 Практичний курс англійської мови.

Компетентності, яких набуває здобувач:**Загальні компетентності:**

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

СК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

СК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань з фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно і письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати і систематизувати.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній і письмовій формі, в різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин
		очна
1	2	3
1	ЛК Методика навчання іноземної мови як наука.	2
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2
2	ПР Критичне мислення. Сфери і теми спілкування. Цілі навчання. Прийоми навчання.	2
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2
3	ЛК Прийоми роботи на уроці. Ice-breaking.	2

	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2
4	ПР Навчання лексики. Навчання граматики. Навчання усного мовлення: аудіювання.	2
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2
5	ЛК Навчання усного мовлення: говоріння. Навчання читання. Контроль у навчанні.	2
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2
6	ПР Конструктивний підхід до вирішення конфліктів в системі освіти. Іноземна мова як навчальний предмет у системі мовної освіти. Комунікативно-орієнтовані концепції.	2
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2
7	ЛК Комунікативна методика. Проектна методика. Інтенсивна методика. Діяльнісна методика.	2
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2
8	ПР Загальний огляд методів навчання: Натуральний метод. Перекладні методи. Прямі методи. Усний метод Гарольда Пальмера. Методична система навчання читання Майкла Уеста. Аудіо-лінгвальний метод.	2
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2
9	ЛК Аудіо-візуальний метод. Сугестивний метод, гіпнопедія, ритмопедія, мозковий штурм. Комунікативний метод. Метод повної фізичної реакції. Драматико-педагогічний метод. «Мовчазний» метод. Груповий метод. Тандем-метод. Конструктивний метод.	2
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2
10	ПР Метод storytelling.	2
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2
11	ЛК Концепція ед'ютейнмент.	2
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2
12	ПР Розвиток мовленнєвих здібностей учнів за допомогою методу співання з використанням навчальних медіа (гаджетів). Метод симуляцій. Методика використання гри на уроках іноземної мови.	2
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2
13	ЛК Дидактичні ігри. Методологія інтегрованого навчання.	2
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2
14	ПР Форми організації навчання. CLIL - Content and language integrated learning (контентно-мовне інтегроване навчання).	2
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2
15	ЛК Інформаційні технології. Дистанційне навчання.	2
16	ПР Головні сервіси, які допоможуть організувати дистанційне навчання.	2

Іспит	30
Усього за семестр	90
УСЬОГО за дисципліною	ЛК – 16 ПР – 16 СР – 28 Іспит – 30

Методи навчання, форми і методи оцінювання:

МН1– комунікативний метод (здійснення інтерактивної діяльності, навчальна дискусія, пояснення);

МН2 – практичний метод (виконання практичних завдань, написання наукових робіт);

МН3 – граматико-перекладний метод (вивчення граматичних правил з метою здійснення усної та письмової перекладацької діяльності);

МН4 – аудіо-візуальний метод (зорова невербальна наочність, сприйняття мови на слух: ілюстрації, аудіо, відео).

МН5 – метод спостереження (цілеспрямоване сприйняття мовних та мовленнєвих явищ, їх імітація та практична реалізація);

МН6 – самостійна робота як метод навчання (самостійне опрацювання теоретичного матеріалу з метою його практичного використання).

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в

першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, \dots, Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна Шкала	100-бальна шкала	4-бальна Шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99 повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Екзамен проводиться після вивчення всіх тем дисципліни і складається здобувачами вищої освіти в період екзаменаційної сесії після закінчення всіх аудиторних занять

2 До екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт передбачені навчальним планом з дисципліни:

- були присутні на всіх аудиторних заняттях (лекції, семінари, практичні);
- своєчасно відпрацювали всі пропущені заняття;
- набрали мінімальну кількість балів за поточну успішність (не менше 36 балів, що відповідає за національною шкалою «3»);

Якщо поточна успішність з дисципліни нижче ніж 36 балів, здобувач вищої освіти має можливість підвищити свій поточний бал до мінімального до початку екзаменаційної сесії.

3 Оцінювання знань здобувачів при складанні екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;

- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

4 Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як середньозважена оцінка, що враховує загальну оцінку за поточну успішність і оцінку за складання екзамену.

5 Розрахунок загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни проводиться за формулою:

$$ПК^{екз} = 0,6 \cdot K^{поточ} + 0,4 \cdot E,$$

де $ПК^{екз}$ – підсумкова оцінка успішності з дисциплін, формою підсумкового контролю для яких є екзамен;

$K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю (за 100-бальною шкалою);

E - оцінка за результатами складання екзамену (за 100-бальною шкалою).

0,6 і 0,4 – коефіцієнти співвідношення балів за поточну успішність і складання екзамену.

6 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

6.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

6.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

6.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

7 Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів.

Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 2.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
			Оцінка	Критерії
	екзамен	залік		

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80-89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74			D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66	Задовільно	Зараховано	E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
0–34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- всі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).

Рекомендована література:

1. Методика навчання іноземної мови у дошкільних навчальних закладах та початковій школі. Навчально-методичний посібник Скребкова – Пабат М. А., Фінчук Г. В. – Львів : «Новий Світ–2000», 2020. – 200 с.
2. Ніколаєва С. Ю. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах Київ, 2015. 444 с.
3. Юніна О.Є. Інноваційні технології викладання іноземних мов у закладах загальної середньої та вищої освіти : навч.-метод. посіб. [Електронне видання] / О. Юніна ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Полтава : Вид-во: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2024. – 169 с. – укр. мовою.
4. Кміть О.В. Методика навчання іноземної мови: Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 013 Початкова освіта. Чернігів: НУЧК, 2023.120 с.

Додаткові джерела:

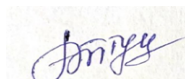
1. Методика викладання іноземної мови <https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=4413>

Розробник
силабусу навчальної
дисципліни:

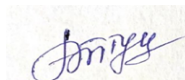
Анастасія ПТУШКА

Гарант освітньої
програми

Анастасія ПТУШКА

Завідувач кафедри
Іноземних мов

Анастасія ПТУШКА